

Babeş-Bolyai Tudományegyetem

Bölcsészeti Tudományi Kar

A Szatmár megyei Mezőfény hivatalos személynévanyagának vizsgálata

Szerző:

Haindrich Helga

Babeş-Bolyai Tudományegyetem

Bölcsészeti Tudományi Kar

Mesterképző

I. év

Témavezető:

Dr. Csomortáni Magdolna

Egyetemi adjunktus

Babeş-Bolyai Tudományegyetem

Magyar Nyelv és Kultúra Tanszék

Kolozsvár
2010

Bevezetés

Dolgozatomban szülőfalum, Mezőfény (r. Foieni) mai hivatalos személynévrendszerének a bemutatására vállalkozom. A témaválasztásban mindenekelőtt a tudomány egy sürgető feladata irányított: „... a mai élő földrajzi névanyagnak, és a mai személynévanyagnak minél teljesebb összeszedése – a gyorsan változó gazdasági, művelődési, társadalmi viszonyok következtében – kiemelkedően fontos és sürgős feladatkört képez, szinte múlhatatlan tudományos szükségszerűségként jelentkezik” (Benkő 1970: 11).

A feldolgozott névanyagot 2009 nyarán gyűjtöttem össze. Első lépésben a község polgármesteri hivatalát kerestem fel, tőlük a falu lakosságának teljes névlistáját megkaptam, amin a névviselők felekezeti és nemzeti hovatartozása, illetve a születési dátuma is fel volt tüntetve¹. A névviselők szüleinek foglalkozására vonatkozó adatokat sajnos nem találtam, ezért itt az adatközlők közléseire hagytam. A gyűjtés során az aktív, direkt módszert alkalmaztam. Igyekeztem az adatközlőimet a település különböző részeiből összeválogatni, utcánként egy-két adatközlőt kérdeztem ki, akiket B. Gergely Piroska (B. Gergely 1968: 12), Balázs Judit (Balázs 1982: 15), Papp László (Papp 1966: 69) módszertani szempontjait figyelembe véve választottam ki, szem előtt tartva a foglalkozásbeli, műveltségbeli, nemek és életkor szerinti különbségeket.

Adatközlőimet igyekeztem úgy összegyűjteni, hogy helyi születésű, helyben lakó emberek legyenek, akik jól ismerik az egész közösséget; adatközlőimet személyesen kerestem fel, gyakran az egész család részt vett a gyűjtésben.

A gyűjtőcédula a következő információkat tartalmazza:

A megnevezett személy:

- 1. hivatalos neve*
- 2. lakcíme*
- 3. születési ideje*
- 4. vallási hovatartozása*

¹ Sajnos az anyakönyvi kivonatokat nem nézhettem meg, botcsinálta kifogásokkal visszautasították ezt a kérésemet. A tőlük megkapott listán azonban hiteles adatok voltak feltüntetve; szűrőpróbaszerűen ellenőriztem, hogy a listán ugyanolyan formában vannak a nevek feltüntetve, mint a személyi igazolványokon.

5. nemzetisége

6. szülők foglalkozása

Az összegyűjtött keresztnévanyag feldolgozása képezi szakdolgozatom magvát, amelyet a vezeték- és keresztnevekkel foglalkozó, valamint szociolingvisztikai szakirodalmi munkák szempontjai alapján vizsgállok. Dolgozatom két nagy tömbre tagolódik; az elsőben névtani szempontok szerint vizsgálom meg a névanyagot, elkülönítve a vezetékneveket a keresztnevektől, az utóbbit ismét két részre osztva: férfi és női keresztnév rendszerére. Ezeket belül megvizsgálom a névanyag törzsanyagát, illetve a kihalófélben lévő neveket, valamint a névrendszerbe frissen bekerült keresztnév rendszerét. Valamennyi szakirodalmi munka közül elsősorban B. Gergely Piroska (B. Gergely 1968, 1969, 1971, 2005), Hajdú Mihály (Hajdú 2003), J. Soltész Katalin (J. Soltész 1964, 1967, 1979) munkáira támaszkodom. Dolgozatom második felében szociolingvisztikai szempontokat alapul véve vizsgálom meg a névrendszert; azt szeretném kimutatni, hogy a társadalom és annak változása milyen hatással vannak a névrendszerre; a különböző szociológiai változókat (kétnyelvűség, nem, életkor, felekezeti megoszlás, nemzetiség) figyelembe véve milyen jelenségeket figyelhetünk meg a névrendszerben, ezek a változók milyen hatással vannak a névanyag alakulására. A szociolingvisztikai vizsgálatok során Kiss Jenő (Kiss 1996) és Ronald Wardhaugh (Wardhaugh 1995) munkáit vettem alapul.

Településtörténeti adatok a faluról

Mezőfény a nagykárolyi síkságon, a Nagyalföld keleti határán, Románia északnyugati részén fekszik. Közigazgatásilag a település Szatmár megye része, a megyeszékhelytől, Szatmárnémetitől 39 km-re dél-nyugat irányába. A község területe 4.037 hektár, amiből beépített terület 73 hektár. Határának több mint a fele alföldi fekete föld, kisebb része belenyúlik a Nyírség homokvilágába. A jó termőföldnek köszönhetően a település lakosságának a főfoglalkozása ma is a földművelés.

A község hivatalos és népi neve *Mezőfény*, de beszédhelyzetben *Fény*. A falu nevére vonatkozóan a XIV. századtól találunk történeti adatokat: 1381: *Fenthluke*; 1383: *Feyn*; 1410: *Feen*; 1410-1518: *Fen*, *Fentelek*, *Feeny*; 1851: *Fény* (Suciu 1967: 244; FNESz. 1978: 130).

A falu történetére vonatkozó adatokat Merli Rudolf által írt monográfia alapján mutatom be. „Eddig csak Fényi-pusztát említenek a történelmi okiratok, a XIV. században a Fényi-pusztá is benépesült” (Merli 2000: 25). A mai Fény már a harmadik helyén fekszik. A régi falu a malom körül, később az ún. *Fekete-szőlő* helyén terült el. Mindezt az ásatások is igazolják, a kutatók régi sírokat és maradványokat találtak itt. A harmadik, vagyis a mai település a templom körül alakult ki az 1300-as évek végén. Mezőfény a Károlyi család első foglalási birtoka volt. A helységet Károlyi Marhard telepítette be. Fény lakói magyar származású jobbágyok voltak, amit bizonyít az 1501. április 20.-i váradi convent által vezetett vizsgálat vádlottjainak névsora.

A lakosság rengeteget szenvedett a török hódoltság idején. 1594-ben rátört vidékünkre a tatár horda. A lakosság nagy része meghalt, akik életben maradtak, azok mindenüket elvesztették, mindezek után még a császár seregei is megjelentek. Vezérük, Básta 1603-1605 között Szatmár várában székelt, innen jártak portyázni a környező falvakba. Községek egész sora néptelenedett el az 1690-es évek végére a Károlyiak birtokán. Kálmánd, Vállaj, Mérk, Kigye, Ömböly, Vada, Domahida, Fény, Mezőpetri mind virágzó falvak voltak, de a sok szenvedés után már csak pár család maradt a faluban. A lakosság nagy része meghalt, másokat rabságba vittek, ismét mások elmenekültek, biztonságosabb helyen kerestek menedéket.

Gróf Károlyi Sándor kezdeményezésére kezdik az elnéptelenedett falvakat újratelepíteni. Fény nem tartozott a teljesen elnéptelenedett falvak közé, de a kevés megmaradt lakosság nem tudta a földeket megművelni; a bőtermő szántóföldek parlagon heverték. A gróf a megmaradt magyar jobbágyokat Szentjánosra telepítette át, mielőtt még a svábokat behozta. Károlyi Sándor célja az volt, hogy tiszta sváb falvakat hozzon létre. 1712. júniusában több mint ezer sváb telepes érkezett a Károlyi birtokokra. Ekkor Fényre még nem kerültek telepesek, ide 1720-ban jöttek az első családok. A Károlyi uradalom nagy propagandát szervezett e cél érdekében, hogy minél több sváb telepest tudjanak elcsábítani az új hazába. A család ügynököket küldött Németországba, akik összegyűjtötték az útra vállalkozó embereket, segítettek nekik az engedélyek megszerzésében.²Ezek az ügynökök általában nemrég érkezett friss telepesek voltak, akiknek a sváb anyanyelvük volt, akikben megbíztak az őshaza lakói. 1720-ban két ügynök 27 családdal érkezett Württembergből Fényre. Minden betelepült család Károlyi Sándortól egy külső és egy belső területet, egy hold erdőt és végül egy hold szőlőt kapott; minden családnak biztosítva volt tehát a megélhetése. Hetvenöt család települt be Fényre, ők az ősgazdák, tőlük ered a falu mai törzslakossága. A svábokra jellemző a szülői házhoz való erős ragaszkodás, több generáció él egymás mellett egy házban. Az 1980-as évekig nagyon kevés és ritka esetben történt meg, hogy egy család elhagyja lakhelyét, hogy más helyre költözzön. A közösség nagyon összetartó, nem szívesen és nehezen engedik be az új lakosokat, a „bevándorlókat”.

A legutóbbi 2001-es népszámlálás adatai szerint Mezőfény lakosainak száma 1883, amelyből 1043 magyar, 786 sváb, 53 román, 1 cigány. Sajnos a lakosság száma évről évre csökken, a fiatalok nagyon sok esetben a közeli városokban keresnek megélhetési lehetőséget.

Felekezeti megoszlás szerint a római katolikusok vannak többségben. A mezőfényi polgármesteri hivatal a 2001-es népszámlálás során készült hiteles adatokat a rendelkezésemre bocsátotta. Eszerint a községben 1883 lakót írtak össze, ebből 1811 római katolikus, 37 ortodox, 22 református, 13 görög katolikus. Ezek a számadatok bizonyítják, hogy a falu lakosságának kiemelkedően nagy része római katolikus, a más felekezethez tartozó személyek száma elenyészően kicsi.

² Megfelelő engedélyek és igazolványok nélkül nem engedték át a telepeseket a határon.

Azért tartom fontosnak bemutatni a falu történetét, mert ez a közös eredet nagyban befolyásolja a személynévanyagot. A közösség vezetéknev-állományában igen nagy számban képviseltetik magukat a német eredetű nevek, ilyen például: *Heinrich, Gnandt, Tempfli, Fischer, Vachter, Müller, Veibel, Hund, Teiszler, Kinczel, Ludescher, Knecht, Meczner, Schradi, Herman, Steiger, Schvarcz, Leiblinger, Binder, Kessenheimer, Hartman, Kaltembacher, Schnell, Baumgartner, Fleisz, Keizer, Pusch, Strausz, Koch, Starmüller*. Azt is fontos kiemelni, hogy az első négy leggyakoribb vezetéknevek is német eredetűek: *Heinrich, Gnandt, Tempfli, Fischer*. Jól látszik tehát, hogy a falu törzslakosságának közös eredete, sváb származása mennyire befolyásolja a vezetéknev-állományt.

Nemcsak a vezetéknevek körében figyelhetjük meg ezt a jelenséget, ugyanez mutatható ki a keresztnévek rendszerén belül is. A férfi keresztnévanyag esetében 34 német eredetű³ név található a névrendszerben. Ezek a következők: *Erik, Ervin, Róbert, Norbert, Lóránt, Arnold, Valentin, Rudolf, Albert, Endre, Gerhard, Richárd, Valter, Lénárd, Ede, Edmund, Henrik, Romuald, Edvin, Egon, Erhard, Évald, Gellért, Gilbert, Harald, Helmut, Herold, Jürgen, Manfréd, Rainald, Rajmund, Reinhard, Vendel, Vilhelm*. A női névanyagban 29 német eredetű keresztnév bukkan fel; ezek a következők: *Katalin, Gizella, Edit, Erika, Henrietta, Helga, Kinga, Ingrid, Adelhaida, Emma, Gerda, Gertrúd, Hilda, Otilia, Adelinda, Alina, Berta, Ediltrud, Elza, Erna, Frida, Gerlinde, Hannelore, Hedviga, Hildegard, Imelda, Linda, Remigia, Vilma*.

Jól látszik tehát, hogy a névanyagban megfigyelhető a közös eredet hatása, nemcsak a vezetéknevek, de a keresztnévrendszer esetében is. Érdeemes megvizsgálni, hogy az etnikai identitás és a névhasználat milyen viszonyban áll egymással; ezt a viszonyt a későbbiekben fogom megvizsgálni aprólékosan. Céлом, hogy kimutassam, hogy milyen kapcsolat figyelhető meg az etnikai identitás és a névválasztás között. A vizsgálatok során fontosnak tartom mindig szem előtt tartani azt a tény, hogy ugyan egy magyar domináns, de magyar- sváb- román település névrendszere a vizsgálat anyaga

³ Ebben az esetben a germán és a német eredetű neveket nem különítem el egymástól tételesen, mert úgy gondolom, hogy a vizsgálatom szempontjából nem lényeges ez a különbség.

Kétnyelvűség és névhasználat

„A kétnyelvűség (bilingvizmus) két nyelv kapcsolatának, két nyelv kapcsolata pedig két etnikum, illetőleg azok tagjai kapcsolatának a közvetlen vagy közvetett következménye. A kétnyelvűség igen összetett, társadalmi és egyéb tényezők gazdag változatosságától meghatározott, sokarcú jelenség”(Kiss 2002: 138). Az államnyelv, illetve a közösségben élő személyek kétnyelvűségének a hatása a névanyagban jelen lévő névvariánsok mentén érhető tetten. A névrendszerben előforduló fő variánsoknak több változója is van, amint azt a függelékben feltüntetett 1. és 2. táblázat is mutatja. Fontos kiemelni, hogy ezek hivatalos nyelvi síkon élő változók, tehát nemcsak a népi névhasználatban élnek, hanem a hivatalos nyilvántartásokban is ilyen tarka szint mutat az adott névanyag.

Az általam megvizsgált közösség névviselői túlnyomórészt magyar anyanyelvűk, ennek ellenére nagyon sok a román nyelven bejegyzett keresztnév a hivatalos névanyagban, mindez tehát a környezet kétnyelvűségének a számlájára írható. Ez a sajátosságos nyelvi helyzet vezetett oda, hogy a magyar anyanyelvű, magyar nemzetiségű személyek hivatalos irataiban román nyelven vannak rögzítve a nevek. A kétnyelvűség megléte automatikusan maga után vonja a nevek lefordíthatóságának a problémáját. J. Soltész Katalin szerint „A tulajdonnév egyedi létezőt jelöl, és annak a nyelvnek a rendszerébe tartozik, amelynek közösségébe, illetőleg területéhez az általa jelölt egyed, a névtulajdonos, a név denotátuma” (Uő. 1967: 280). Ha egy név valamilyen okból túllép az adott nyelv határain, akkor a többi nyelvnek azzal a nehézséggel kell szembenézni, hogy hogyan illeszse be saját nyelvébe; idegen elemként változatlanul használja, vagy próbálja meg lefordítani. „A tulajdonnév lefordítása nem más, mint ugyanakkor az egyedi denotátumnak, névtulajdonosnak megjelölése más nyelv eszközeivel” mondja J. Soltész (Uő. 1967: 281). Szerinte a tulajdonneveket jelentésstruktúrájuk alapján három fő típusra lehet felosztani, ez határozza meg, hogy le lehet-e őket fordítani vagy nem. Számunkra az első csoportnak van kiemelt fontossága: a jelneveknek. Ezeknek nincs közszoói jelentésük, ezért fordításukról nem beszélhetünk ugyanolyan értelemben, mint a közsavak esetében. Sok névnek megvan a megfelelője más nyelvekben, amellyel helyettesíthető, ha arra

szükség van. Fordítás helyett tehát ezekben az esetekben helyettesítéssel élhetünk. „A személynevek közül például elsősorban a szó szoros értelemben vett keresztnevek, tehát a kereszténységben használatos neveknek vannak ilyen megfelelőik: *János~ Johann~ John~ Jean~ Giovanni~ Iván~ Jan* stb. (Uo.).

Mivel a népek és nyelvek nem elszigetelten élnek egymás mellett, elkerülhetetlen, hogy a nyelvek ne hassanak egymásra, hogy ne kerüljenek át bizonyos tulajdonnevek egyik névanyagból a másikba. „Amikor a kereszténységgel kapcsolatba kerültünk, idegen eredetű keresztnevek tömege áramlott be a középkori egyházi latinon keresztül, s legnagyobb részük hasonlóan a korábbi jövevénynevekhez, elmagyarosodott, vagyis hangalakilag illeszkedett a magyar nyelv használati szokásaihoz. Ugyanakkor ezeknek a neveknek más nyelvekben is megtörténtek az asszimilációi, tehát megvoltak a magyar alaknak megfelelő olasz, francia, német stb. névalakok. Ezeket a neveket sem fordították le, de egyeztettek a többi nyelvben élővel” (Hajdú 2003:143-144).

A mezőfényi hivatalos névanyagot megvizsgálva megfigyelhetjük, hogy azokban az esetekben, amikor a szülők nem állnak ki amellett, hogy a gyereküknek a neve helyesen magyarul legyen bejegyezve, akkor az anyakönyvezető két módon jár el: ha a magyar névnek nincs román megfelelője, akkor a magyar névforma románosított alakját jegyzi be. Ebben az esetben elmarad az ékezet, kialakul egy román íráskép. Ha a magyar névnek van román nyelvű variánsa, akkor az kerül be az anyakönyvbe. Ugyanazt figyelhetjük meg tehát a nevek esetében is, amit az idegen szavak kölcsönzése során. Amikor egy idegen eredetű szót átveszünk a magyarba, igyekszünk minél hamarabb beilleszteni a nyelvi rendszerünkbe, átalakítjuk. A román anyakönyvezető is egy ilyen folyamatot indít el a saját helyesírási elvei alapján.

A kétnyelvűség hatására jelentek meg a különböző névvariánsok a dominánsan magyar közösség névanyagában. Véleményem szerint ezeket a névvariánsokat a különböző nyelvi változók analógiájára lehet leírni. Első lépésben vizsgáljuk meg, hogy mit is értenek a szakirodalomban a nyelvi változó kifejezés alatt. Kiss Jenő szerint „a nyelvi változók alternatív nyelvi lehetőségek – legalább kéttagú – együttese egyazon dolog, jelenség, funkció kifejezésére. Nyelvi változók valamennyi nyelvi szinten előfordulnak (Kiss 1995: 62). Kiss megkülönböztet olyan nyelvi változókat is, amelyek változatainak a használata társadalmi tényezőkkel hozható összefüggésbe. Ezeket

szociolingvisztikai változóknak nevezi. „A szociolingvisztikai változó ezek szerint tehát **az a nyelvi egység, amely két vagy több, társadalmilag szignifikáns változatban él** (Uo.).

Sándor Klára *Amiért a szinkrón elemzés foszladozik* című tanulmányában a nyelv heterogenitását bizonyítandó beszél a nyelvi változókról. Szerinte „a változatosság a nyelvi rendszer *belső* tulajdonsága [...] a természetes nyelvek egyetlen változatát sem tudjuk olyan kódra leszűkíteni, amely ne tartalmazna nyelvi változókat. Ez azt is jelenti, hogy az ilyen (nem stílus- vagy nyelvváltozatokat reprezentáló) változók használatát nem a nyelv- és stílusváltozatok közötti választást szabályozó kommunikatív kompetencia irányítja, hanem a *nyelvi* kompetencia” (Sándor 1998: 58).

Ronald Wardhaugh szerint a nyelvi változó egy olyan nyelvi egység, amelynek azonosítható változatai vannak; „a nyelvi változó egy nyelv struktúrájának az egysége, olyan egység, amelynek alternatív megvalósulásai vannak, az egyik beszélő így, egy másik úgy, vagy ugyanaz a beszélő egyik alkalommal így, egy másik alkalommal úgy realizálja (Wardhaugh 1995: 124). Wardhaugh kiemeli, hogy Labov a nyelvi változók körén belül különbséget tett az indikátorok, a jelölők és a sztereotípiák között. „Az *indikátor* olyan nyelvi változó, amelynek alig van vagy egyáltalán nincs társadalmi jelentősége. Az indikátorokat csak egy nyelvészetileg képzett megfigyelő veszi észre.[...] egy *jelölőnek* viszont van társadalmi jelentősége. A jelölők képesek hatékonyan hordozni valamilyen társadalmi jelentést. A beszélők tudatában vannak a jelölőknek, s ezek megoszlása világosan összefügg a társadalmi csoportokkal és a beszédstílusokkal. [...] A *sztereotípiá* általában ismert, és ezért tudatos jellemzése egy speciális csoport beszédének. Ezek a sztereotípiák gyakran stigmatizáltak (Uo.)

A mezőfényi keresztnévállomány igen tarka szint mutat a névvariánsok szempontjából. Két nagy csoportot különíthetünk el ebből a szempontból az adott névanyagon belül: lexikális és helyesírási változókat. Lexikális változók alatt azokat a névvariánsokat értem, amelyeknek az adott névrendszerben magyar és román nyelvi változói is megfigyelhetők. A lexikális változók körébe tartoznak a következő női nevek: *Mária – Maria, Margit – Margareta, Erzsébet – Elisabeta, Éva – Eva, Anna – Ana, Katalin – Catalin/Ecaterina, Gizella – Ghizela, Ilona – Elena/Ileana, Monika – Monica, Valéria – Valeria, Ibolya – Viorica, Edit – Edita, Gabriella – Gabriela, Erika – Erica,*

Nikoletta – Nikoleta, Izabella – Izabela, Julianna – Iuliana, Klára – Clara, Zsuzsanna – Susana, Krisztina – Cristina, Veronika – Veronica, Bianka – Bianca, Eszter – Estera, Etelka – Etelca, Kornélia – Cornelia, Eleonora – Nóra, Renata – Renáta, Délia – Delia, Teréz – Terezia. A 188 keresztnévből tehát 29 él lexikális névvariánsokban a hivatalos névanyagban, ez a teljes névrendszer 15.42%-át teszi ki. A lexikális variánsokban élő nevek esetében tendenciaszerűen megfigyelhető, hogy a román nyelvű változat gyakrabban fordul elő, mint a magyar nyelvű. A *Mária* keresztnév esetében 5 magyar nyelvű variánst találunk, ezzel szemben 177 román nyelvűt; a *Margit* névnél 6 magyar és 46 román nyelvű variánst figyelhetünk meg; az *Erzsébetek* esetében 7 magyar 42 román nyelvű változó él. Ugyanezt tapasztaljuk az *Éva* (11 magyar 33 román), az *Anna* (8 magyar 26 román), a *Katalin* (7 magyar 18 román), az *Ilona* (3 magyar 14 román), a *Gabriella* (1 magyar, 10 román), a *Klára* (1 magyar 6 román) nevek esetében is. E tendencia alól kivételként említhetjük meg a *Monika* és *Erika* neveket, amelyek esetében a magyar nyelvű variáns van többségben (*Monika* 11 magyar 6 román, *Erika* 5 magyar 3 román). A lexikális változók csoportjába tartozó nevek esetében egy adott nemzedékhez való tartozás nem befolyásolja a magyar-román névvariánsok gyakoriságát. Az előzetes hipotézisem, hogy a magyar nyelvű nevek a fiatalabb generációkban gyakrabban fordulnak elő, tehát nem állja meg a helyét ebben a csoportban; nincs összefüggés az életkor és az adott név lexikális variánsai között. Fontos azonban megjegyezni, hogy ezek a nevek a III., illetve a IV. generációban fordulnak elő a legtöbbször, lehetséges tehát, hogy ezzel is magyarázható ez a jelenség.

A lexikális variánsok csoportjába a következő férfinevek tartoznak: *István – Ștefan, Ferenc – Francisc, János – Ioan, László – Vasile/Ladislau, József – Iosif, Sándor – Alexandru, Gábor – Gavril, Tibor – Tiberiu, Mihály – Mihai, György – Gheorghe, Péter – Petru, Pál – Pavel/Paul, Béla – Adalbert, Ernő – Ernestin, Károly – Carol, Krisztián – Cristian, Antal – Antoniu/Anton, Imre – Emeric, Lajos – Ludovic.* 19 keresztnévnek van tehát lexikális variánsa, ami a teljes férfi keresztnévanyag 14.28%-át teszi ki. Akárcsak a női nevek esetében itt is megfigyelhetjük, hogy a lexikális változók körében a román nyelvű nevek vannak többségben, például az *István* név esetében 34 magyar 44 román nyelvű névvariáns található a névrendszerben. Még szembetűnőbb a különbség, ha szemügyre vesszük a *Ferenc, János* neveket. Az első esetében 9 magyar 44

román, a második névnél pedig 8 magyar 40 román nyelvű változó használatos. Ugyancsak ezt a jelenséget figyelhetjük meg a következő nevek esetében is: *László* (19 magyar 25 román), *József* (2 magyar 31 román), *Sándor* (7 magyar 20 román), *Tibor* (7 magyar 12 román), *Mihály* (4 magyar 14 román), *György* (4 magyar 9 román), *Pál* (3 magyar 9 román). Kivételt képez a *Gábor* és a *Péter* keresztnemek; ezek esetében a magyar nyelvű variánsok vannak túlsúlyban (*Gábor*: 20 magyar 4 román; *Péter*: 10 magyar 3 román).

A román nyelvű variánsok esetében újabb változatokat figyelhetünk meg mindkét nem névanyagában, például a *Katalin* magyar fővariánsnak két román nyelvű változata is feltűnik a névrendszerben: *Ecaterina* és *Catalin*. Aurelia Bălan Mihailovici: *Dicționar Onomastic Creștin* című munkájában bemutatja az *Ecaterina* női keresztnetet, amely egyiptomi eredetű, és ennek egy későbbi variánsaként írja le a *Catalina* nevet, amelyet először 1495-ben jegyeztek le egy román szövegben (Uő. 2003: 159 -160). A két román névvariáns közül a *Catalin* megterheltségi foka a magasabb, ezt a keresztnetet 12 személy viseli, ezzel szemben az *Ecaterinát* fele annyian, csak 6 személy. Az *Ilona* név esetében is erre a jelenségre figyelhetünk fel: két román nyelvű variáns él a névanyagban *Elena* és *Ileana*. Aurelia Bălan Mihailovici az *Elenat* tekinti fővariánsnak, ami egy görög eredetű név. Feltűnteti, hogy a XV. századtól tűnik fel az *Ileana* névforma (Uő. 2003: 166). Megterheltségük szempontjából az *Ileana* vezet, 9 személy viseli ezt a nevet; a IV. generációban csak ketten, de utána megugrik a népszerűsége, a III. generációban már 6 névviselőt találunk. Ezzel szemben az *Elena* keresztnetet csak a IV. generációban találjuk meg, a későbbiekben nem képviselteti magát egy nemzedék körében sem.

A román nyelvű keresztnemek körében a férfinevek esetében is különböző variánsokat figyelhetünk meg, például: *Pavel* – *Paul*. Aurelia Bălan Mihailovici névszótárában a *Pavel* keresztnetet emeli ki címszónak, a *Pault* pedig egy névformának tartja, ami a XV.-XVI. században bukkant fel (Uő. 2003: 444-448). A mezőfényi névanyagban a gyakoriság szempontjából a *Paul* névvariáns áll az élen, 8 személy viseli ezt a keresztnetet, ezzel szemben a *Pavelt* csak egy, ez a névviselő a IV. generáció tagja, tehát csak idő kérdése, hogy az adott keresztnév kihaljon a névanyagból. Két román nyelvű névváltozata van az *Antal* keresztnevünknek is: *Anton* – *Antoni*. Bălan Mihailovici szerint az *Anton* nagyon régi név, 1374-ben már feltűnt bizonyos

okiratokban; az *Anton* egy névformájának tekinti a *Antoniut* (Uő. 2003: 46). A román nyelvű nevek között is találunk helyesírási változókat, például a *Stefan, Calin, Ionut* keresztnévek esetében nincsenek ékezetek.

A helyesírási változók csoportjába azok a keresztnévek tartoznak, amelyeknek az adott névanyagban nemcsak a norma szerinti helyesírási formájuk⁴ van jelen, hanem egy másik variánsuk is; ezeknél a névvariánsoknál az esetek nagy többségében elmarad az ékezet. Ebbe a csoportba sorolhatjuk a következő neveket: *Ildikó – Ildiko, Enikő – Eniko, Tünde – Tunde, Noémi – Noemi, Anikó – Aniko, Réka – Reka, Beáta – Beata, Gyöngyi – Gyongyi, Judit – Judith, Annamária – Anamaria, Márta – Marta/Mártá, Kety – Keathy*. Ebbe a csoportba 12 név tartozik, ez a teljes anyag 6.38%-át teszi ki. Az itt felsorolt névváltozatoknak mindkét párja jelen van a keresztnévanyagban.

A férfi nevek közül a következők tartoznak ebbe a csoportba: *István – Istvan, László – Laszlo, Tamás – Tamas, Sándor – Sandor, Gábor – Gabor, Attila – Atila, Ottó – Otó/Otto, Róbert – Robert, Zoltán – Zoltan, György – Gyorgy, Péter – Peter, Pál – Pal, Erik – Erick, Béla – Bela, Károly – Karoly, Balázs – Balazs, Lóránt – Lorant, Patrik – Patrich, Rolland – Roland, Krisztián – Krisztian, Márk – Mark, Gergő – Gergo, Dénes – Denes, Szilárd – Szilard, Aladár – Aladar*. Tehát 25 olyan keresztnév van a névanyagban, amelyek között bizonyos helyesírási eltérések figyelhetők meg, ezek a teljes névrendszer 18.79%-át teszi ki. Az imént felsorol keresztnévvariánsok mindkét eleme megjelenik a névanyagban. A keresztnévrendszert megvizsgálva megállapíthatjuk, hogy nincs összefüggés a nemzedék szerinti megoszlás és a normatív névhasználat között (a férfi keresztnévek esetében egy név kivételt képez, ez pedig az *Attila*, az I. generációban 1, a II.-ban 5, a III.-ban pedig 13 személy viseli ezt a nevet; ezzel szemben az *Atila* névvariánsot csak egy személy viseli, ő a III. generáció tagja). Tehát itt is, akárcsak a női keresztnévek esetében nem állja meg a helyét az az előfeltevés, hogy a fiatalabb generációkba tartozó személyek névformái azonos legyen a normatív mintával.

A helyesírási változók közé tartozó neveket megvizsgálva szembetűnik, hogy a csoporton belül két alkategóriába különíthetők el ezek a keresztnévek; az első csoportba azok a nevek tartoznak, amelyek a normatív formától abban térnek el, hogy nincsenek

⁴ Normatív forma, normatív névhasználat alatt azoknak a neveknek a használatát értem, amelyeket a hivatalos névadás során elfogadnak. Itt Ladó János: *Magyar Utónévkönyv* című munkáját vettem alapul.

ékezzel ellátva. Ilyen típusú neveket mind a két nem névanyagában találunk, például: *Beata, Natalia, Delia, Apolonia, Agnes, Agota, Borbala, Emoke, Lidia, Aniko, Aron, Gergo, Daniel, Denes, Lenard, Szilard, Aladar*. A második kategóriát azok a keresztnévek alkotják, amelyeknek idegen az íráskéjük, az írásformájuk. Ebben az esetben is mindkét keresztnévanyagban találunk ilyen típusú neveket: *Kety/Keathy, Denis, Emily, Iris, Jennifer, Kyra, Judith, Mandy, Meggie, Melissa, Sanda, Sara, Erick, Patrich, Gheza, Denis, Ewald, Michel*.

A nyelvi kölcsönhatás következtében a névvariánsok száma folyamatosan nő; a helyesírási változók körébe tartozó nevek hangtani módosuláson esnek át mialatt a magyar nyelvből a románba kerülnek. Érdemes kiemelni, hogy ebben a változásban véleményem szerint döntő szerepe van a két nyelv egymáshoz való viszonyának és státusának. Közismert, hogy a két nyelv alá-fölé rendeltségi viszonyban áll egymással. Románia, ma is érvényes *1991-es alkotmánya* 1. cikkelyében kimondja: „Romániában a román nyelv a hivatalos nyelv”, a nemzeti kisebbségek által beszélt nyelv tehát csak másodlagos helyen áll. Románia és Magyarország 1996-ban kötötte meg az ún. Alapszerződést, ez egy tíz évre szóló államközi megállapodás. „A 15. szakasz (3) pontja a nemzeti kisebbségek anyanyelvhasználatára vonatkozik. Eszerint a felek tiszteletben tartják a nemzeti kisebbségek nyelvi jogait, lehetővé teszik, hogy az anyanyelvüket a magán- és közéletben, beszélt és írott formában egyaránt szabadon használhassák, biztosítják az anyanyelv elsajátításának feltételeit és az anyanyelvű állami oktatást minden szinten és formában, biztosítják továbbá az anyanyelv használatát a helyi közigazgatási és bírói hatósággal való kapcsolataiban, valamint a helységnevek, utcanevek anyanyelvi formáinak használatában. *Feltétel nélkül elismerik a névválasztás és a névhasználat jogát* (Kiemelés H. H.) (Péntek – Benő 2005: 98). Péntek János és Benő Attila szerint Románia nem teljesítette ezt a kötelességét a mai napig sem, „hiszen egyrészt számos törvény a pozitív előírások mellett korlátozó jellegű is, [...] másrészt a nyelvhasználat szabadsága ténylegesen, a közéletben, és különösen a nyelv írott változatában szórványosan vagy csak erős megszorításokkal érvényesül” (Uo.). Véleményem szerint ezzel a sajátságos nyelvi helyzettel magyarázható, hogy olyan sok magyar keresztnév román nyelvi változata van jelen a dominánsan magyar névanyagban. Megfigyeléseim szerint az 1996-os államközi megállapodás sem hozott változást ezen a

téren, nem figyelhető meg a névanyagban egy pozitív fordulat, a román nyelvi variánsok száma nem csökkent. Ennek két oka is lehet: a névadó közösség nem tud erről a jogáról, vagy csak egyszerűen nem fordít figyelmet arra, hogy a név magyar nyelven legyen bevezetve az anyakönyvbe.

Olyan variánsok is megfigyelhetők a névanyagban, amelyeknek csak az egyik eleme bukkan fel a névrendszerben, és az nem a normatív forma, például: *Zsofia, Agnes, Agota, Eموke, Timea*. Ezeknek a neveknek csak ez az egy formájuk van jelen a névanyagban, ékezettel ellátott variánsuk nem található meg a rendszerben. A fentebb bemutatott névvariánsok körében megfigyelhető a kétnyelvűség domináns hatása, a magyar névalak elrománosodik, ez a hangalak megváltozásában érhető tetten; elmarad a név írásformájában az ékezet, és kialakul a román íráskép a magyar helyett.

Ilyen típusú nevek a férfi keresztnévek anyagában is megfigyelhetők: *Janos, Jozsef, Mihaly, Arpad/Arpad, Ernő/Erno, Aron, Felix, Daniel, Richard, Adam/Adám, Andras, Akos, Benjamin, Florian, Marko, Matyas, Ahim, Alen, Alex, Armand, Mozes, Remusz*. 22 név tartozik tehát ebbe a kategóriába, ami a teljes férfi keresztnévrendszer 16.54-át teszi ki. Az *Ewald* keresztnév a magyar normarendszer szerint helytelenül van leírva (magyarul helyesen *Évald*). Ennek a névnek az esetében a névválasztók a német normarendszert vették alapul, és az alapján jegyeztették be a nevet.

A közösség névanyagában hivatalos síkon olyan neveket is találunk, amelyek csak román változatban fordulnak elő. Ilyenek a következő nevek: *Lucia, Rozalia, Iolanda, Magdalena, Irina, Claudia, Natalia, Adriana, Francisca, Mariana, Otilia, Anica, Apolonia, Camelia, Caren, Cosmina, Dolores, Florica, Simona, Sara, Sandra, Samanta, Stefania, Roxana*. 24 ilyen keresztnév található a névrendszerben, amelynek tehát magyar variánsa nem él a hivatalos névanyagban; ez a teljes névrendszer 12.76%-át teszi ki. Ezen a ponton figyelhető meg, hogy a környezet kétnyelvűsége milyen nagy hatással van a hangsúlyosan magyar névanyagra.

A férfi keresztnévek soraiban 11 olyan nevet találunk, amelyek csak román nyelven fordulnak elő a névanyagban. Ezek a következők: *Laurentiu, Augustin, Calin, Constantin, Mircea, Dieter, Flaviu, Ionut, Radu, Sebastian, Sorin*. Az ebbe a csoportba tartozó nevek 8.27%-át teszik ki a teljes férfi keresztnévanyagnak. Ez a százalékarány

kimutatja, hogy milyen nagy hatással van a kétnyelvű környezet a hangsúlyosan magyar anyanyelvű névviselők névrendszerére.

Az egyszeri előfordulású, I. és II. generációba tartozó nevek esetében sem figyelhetünk meg egy egységes tendenciát a helyesírási és lexikális változók szempontjából. Találunk a normatív névhasználatnak megfelelő variánsokat, például: *Anasztázia, Debóra, Dóra, Fanni, Györgyi, Jácinta, Johanna, Méda, Nóra, Panna, Xénia*, és ezek mellett olyan névváltozatokat is, amelyek nem normakövetők: *Dolores, Iris, Kyra, Lavinia, Mandy, Melissa, Mercedes, Patricia, Samanta, Sandra, Sara, Simona*.

A névanyag tüzetes megvizsgálása után véleményem szerint azt a következtetést lehet levonni, hogy az esetek nagy többségében a szülők hozzáállásán múlik, hogy a gyerek neve a hivatalos iratokban milyen nyelven jelenik meg. A IV. generációban is van példa arra, hogy az adott keresztnévet magyar nyelven tüntetik fel, (igaz kevés, lásd *Margit* név esetében a IV. generációban 5 magyar 21 román, de ez az 5 is tudja bizonyítani, hogy nem volt lehetetlen akkor sem a nevek magyar nyelvű bejegyzése a hivatalos iratokba) akárcsak az elsőkben. Ladó János *Magyar Utónévkönyv* című munkájában leírja az idegen anyanyelvű személyek jogait a névválasztással kapcsolatban: „az idegen anyanyelvű magyar állampolgár szülők gyermekeinek utóneve az érvényes jogszabályok alapján a szülő anyanyelve szerinti névformában is bejegyezhető” (Ladó 1971: 7). Ugyanez a típusú szabadság jellemezte a román jogszabályokat is ebből a szempontból már az 1960-as évektől. Az már azonban más kérdés, hogy hogyan működött a valóságban ez a szabály. Nagyon sok esetben a szülők nem ismerték, ezért nem is élhettek ezzel a jogukkal, vagy egyszerűen nem tartották fontosnak, hogy ragaszkodjanak a magyar névforma helyes beírásához.

Nem és névhasználat

Ahhoz, hogy tüzetesen meg tudjuk vizsgálni a nem és névhasználat kapcsolatát, fontosnak tartom, hogy részben beszéljünk a szociolingvisztika olyan típusú vizsgálódásairól, amelyek felhívták a figyelmet a különböző szociológiai változók és a nyelvhasználat kapcsolatára. Ezen az úton elindulva szeretném a későbbiekben megvizsgálni, hogy a nem és az általam vizsgált keresztnévanyag milyen összefüggéseket mutat.

A szociolingvisztika azt kutatja, hogy milyen feltételek között és hogyan működik a nyelv. A nyelvhasználat az ember társadalmi tevékenységének az elengedhetetlen része, s mint ilyen a társadalom függvénye. A szociolingvisztika hangsúlyosan felhívta a nyelvhasználat és a társadalom, a nyelvi és a társadalmi struktúra közötti kapcsolatra a figyelmet. „A nemek szerinti nyelvhasználati különbségeknek, elsősorban pedig a nők nyelvhasználatára jellemzőinek a vizsgálata az utóbbi évtizedekben vált intenzívvé. Ennek két fő oka volt. Egyrészt a szociolingvisztika térhódítása, másrészt a nők társadalmi helyzete iránt megnövekedett általános érdeklődés”(Kiss: 101).

„A szociolingvisztika a nemekkel kapcsolatban azt vizsgálja, hogy a társadalom nemek szerinti tagolódásának vannak-e, s ha igen, milyen nyelvhasználati következményei. Azaz azt, hogy a nem mennyiben járul hozzá a nyelvhasználat differenciálódásához” (Kiss: 100). Abban megegyeznek a kutatók, hogy van eltérés a férfi és női nyelvhasználatban, eltér a véleményük viszont abban, hogy ezek a különbségek milyen mértékűek. Kiss Jenő szerint van több-kevesebb a nemekhez kötődő sajátos nyelvhasználati mód, ezek jelentkezhetnek például a kiejtésben, a nyelvtani szerkesztésben, szóképzésben és a névadásban „ez azonban nem abszolút (a másik nem tagjai számára nem is érthető) különbségeket, hanem többnyire csupán a használat gyakoriságának az eltérését, tehát mennyiségileg jellemző tendenciát jelent.”(Uő.: 100). Ronald Wardhaugh *Szociolingvisztika* című munkájában fonológiai és morfológiai különbségekre hoz példát a férfiak és a nők beszéde között; hangsúlyozza, hogy „a nők és férfiak paralingvisztikai rendszere eltérő, másképp mozognak és másképp gesztikulálnak [...] Az is gyakori, hogy a nőknek más név, cím és megszólítás jár, mint a

férfiaknak. Ha minden egyéb egyenlő, a nőket nagyobb valószínűséggel szólítják a keresztnévükön, mint a férfiakat” (Uő. 1995: 287).

Ezzel szemben Huszár Ágnes *Sex and situation differences in Hungarian* című tanulmányában arra a következtetésre jut, hogy egyre kisebb mértékű különbségek vannak a férfi és a női nyelvhasználat között. Az ő előzetes feltevése az volt, hogy a férfiak beszéde átgondoltabb, ezzel szemben a nőké érzelmesebb. Ez a feltevése csak részben igazolódott be a megfigyelések alapján. Szerinte a férfiak ugyan kevesebbet beszélnek, de nem sokkal kevesebbet, mint a nők; ő ezt a különbséget nem tartja szignifikánsnak. Ami szerinte ennél fontosabb az az, hogy a férfiak beszédében jóval gyakoribb volt a hibás szókezdés és javítás, mint a női beszélők körében. Ez a jelenség azzal is magyarázható, hogy a férfiak törekszenek arra, hogy egy tökéletes és jól átgondolt szöveget alkossanak, de azzal is állhat összefüggésben, hogy nekik nehezebb a pszichológiai jellegű problémáikról beszélni, mint a nőknek (i.m. 52).

Kiss Jenő *Társadalom és nyelvhasználat* című munkájában arról számol be, hogy a két nem közül inkább a nők azok, akik hajlanak az új, a nagyobb presztízsű formák használatára, ők gyorsabban sajátítják el, és használják a köznyelvies formákat (Uő.: 111). Ugyancsak ebben az írásában hangsúlyozza Kiss, hogy a névadás és névhasználat esetében is vannak általánosnak mondható különbségek a két nem névhasználatára között. „Így például az, hogy a férfiak névizlése jóval konzervatívabb, mint a nőké, illetőleg hogy a férfinév átöröklése- örökítése jóval gyakoribb, mint a női neveké”(Uő.: 105).

Mindezekből kiindulva a mezőfényi hivatalos névanyagot azt szeretném megvizsgálni, hogy a nem mint szociológiai változó mennyire befolyásolja a keresztnévrendszer változását; hogy erre a névanyagra jellemző-e az az általánosnak tekinthető megállapítás, hogy a férfiak névadása konzervatívabb, hagyományőrzőbb, mint a nőké, ezzel szemben a nők hajlamosabbak a névdivat követésére, az újabb, divatos nevek befogadására a névanyagba.

„A ma emberének általában tetszenek az idegen, kevésbé hagyományos, valamint a népszerű személyek, tánctalékesek, filmsztárok stb. által a felszínre dobott nevek, mégpedig a hagyományos, patinás nevek rovására” olvashatjuk Grétsy László *Utóneveink hangulati változásai* című tanulmányában (i.m. 162). Ebből a gondolatsorból kiindulva

szeretném megvizsgálni, hogy a mezőfényi hivatalos keresztnévanyagban van-e különbség a férfi és női nevek között ebből a szempontból.

A férfi és a női nevek listáját megvizsgálva (3. és 4.táblázat) megfigyelhetjük, hogy mindkét esetben a leggyakoribb nevek a hagyományos keresztnévek csoportjába sorolhatók. Az első 5 férfinév: *István, Ferenc, János, László, József*, ezek a keresztnévek már 1770-1800 között is a gyakorisági listák élén álltak (Hajdú 2003: 554). A női nevek esetében is ezt a jelenséget figyelhetjük meg, a *Mária, Erzsébet, Éva, Anna, Katalin* nevek már az 1770-1800-as évek között népszerű keresztnévek voltak (Hajdú 2003: 556). Fontos azonban megjegyezni, hogy ezek a nevek az 1970-es évek után elveszítették régi népszerűségüket, a III. és IV. generációba tartoznak a névviselők, utána már csak elszórva fordulnak elő a névanyagban ezek a keresztnévek.

A női és a férfi névanyagban egyaránt egy újító tendencia figyelhető meg. Véleményem szerint azzal magyarázható, hogy a névanyag törzsállományának tekinthető hagyományos nevek még képviseltetik magukat a legfiatalabb generációk névanyagában is (igaz nagyon kis számban), hogy ez az adott 5-6 név, amelyek az 1950-1960 között éltek virágkorukat, annyira szerves részei voltak a névanyagnak, hogy még 1980-1990 között is hatással vannak a névadó közösség névválasztására. A névhasználat erős dinamikájával magyarázható, hogy ezek a hosszú évtizedekig közkedvelt nevek hirtelen elveszítették erejüket, az első generációban már csak elszórva, elenyésző számban képviseltetik magukat. Mindkét névanyagban a hagyományos, ámde már korábban is kevés névviselővel rendelkező nevek nagy része kihalófélben van. A férfinévek között 20 olyan nevet találtam, amelyek csak a III. és IV. generációban vannak jelen, de azokban a korosztályokban is csak pár személy viseli ezeket a neveket. Ilyen például: *Mihály, Béla, Imre, Gyula, Lőrinc, Géza, Jenő, Vilmos, Demeter, Vilhelm, Illés, Iván*. Ugyanez a jelenség figyelhető meg a női nevek körében is; ebben a névanyagban 24 olyan keresztnév van, amelyeknek a névviselőik mind az idősebb korosztályba tartoznak. Ebbe a kategóriába sorolhatjuk a következő neveket: *Margit, Valéria, Lúcia, Klára, Izabella, Olga, Jolán, Magdolna, Angéla, Terézia, Emma, Franciska, Etel, Berta, Róza*. Megállapíthatjuk tehát, hogy egyik nem képviselőire sem jellemző az erős kötődés a hagyományos nevekhez, mindkét csoport névrendszerében kihalófélben vannak a klasszikus nevek, és helyüket az új, divatos sok esetben feltűnő keresztnévek veszik át.

A nyugati kultúra hatása érezhető a névrendszerben, ezt a nagyszámú idegen eredetű nevek meglétének ténye támasztja alá. Mindkét csoportban bőven találunk erre példát. Ilyen nevek a férfi névanyagban például: *Gerhárdt, Edmund, Edgárd, Dominik, Kevin, Márkó, Áhim, Álek, Álen, Álex, Ármánd, Döni, Edvin, Erhárd, Évald, Helmut, Herold, Jürgen, Krisztofer, Michel, Miguel, Raul, Rainald, Reinhard*. A női nevek körében is találunk ilyen típusú keresztneveket: *Dzsenifer, Döniz, Klaudia, Alexandra, Alexa, Kéti, Kitti, Vivien, Anasztázia, Emili, Hilda, Helga, Mendi, Méda, Megi, Kíra*. Az ebbe a csoportba tartozó neveket a fiatalabb, az első és a második generációba tartozó személyek viselik.

Tóth Imre a már említett tanulmányában arra a következtetésre jut, hogy az általa vizsgált közösség fiataljai „nem kívánnak nevükben is különbek, többek lenni; bár vonzza őket az új, az idegenszerű, de abban is szívesen megosztóznak társaikkal”(Uó. 1967: 132). Ezzel szemben a mezőfényi névanyagban az figyelhető meg, hogy az első generációba tartozó névvisezők idegen eredetű neveit egy, maximum két személy viseli. A névadó közösség szemében fontos szempont, hogy a név ne „hétköznapi”, megszokott legyen, hanem ritka, figyelemfelkeltő. Ez alól kivételt képeznek a német eredetű nevek, amelyeket a legtöbb esetben két személynél több viseli. Véleményem szerint ez a jelenség azzal magyarázható, hogy a német eredetű nevek közelebb állnak a névközösséghez a közös eredet miatt, ezt egy közös anyagnak tekintik, amiből mindenki egyformán meríthet.

Szűrőpróbaszerűen érdeklődtem a névadó közösség körében, hogy ismerik-e az idegen eredetű nevek jelentését; érdekelt ugyanis, hogy a nevek jelentését figyelembe veszik-e a névválasztáskor. Igenlő választ csak egy esetben kaptam, egy 23 éves lány tudta megmondani, hogy a német eredetű neve: *Hilda* mit jelent.⁵A névadó közösség járatlanságát támasztja alá az idegen eredetű nevek jelentése és mélyebb ismerete terén az a tény, hogy az egyik francia eredetű név: *Denis/Denise*, amelyiknek van női és férfi névformája is, de amelyeket egymástól az írásmód megkülönböztet, egyforma írásképpel

⁵ Ezt én azonban a „szakmai ártalom” számlájára írom, az adatközlő német-angol szakot végzett. Valószínűleg csak ezért ismeri a neve jelentését. Saját bevallása szerint az egyetemi éve alatt tudta ezt meg.

tűnik fel a férfi és a női névanyagban⁶. A névválasztó tehát nem tudta, hogy hogyan kell leírni az adott nevet, valószínű tehát, hogy a név jelentését sem ismerte. Következésképpen megállapíthatjuk, hogy az idegen eredetű nevek esetében a keresztnév jelentését nem veszik figyelembe, a választáskor a név hangzása, fiatalos, divatos volta a fontos, mind a női, mind a férfi keresztnévek esetében.

Az 1970-es évektől megjelennek a névrendszerben különböző „intellektuális” nevek, amelyek a korábbi években nem bukkantak fel a névanyagban. Ezek között irodalmi, történelmi, bibliai nevekkal találkozunk; ez a változás megfigyelhető mind a két névanyagban. Például a következő nevek a férfi névanyagban: *Benjámín, Zoltán, Mózes, Ádám, Áron, Dániel, Máté, Márk, Mátyás*. A női nevek között is találunk ilyen típusú neveket: *Fanni, Flóra, Eszter, Johanna, Beatrix, Tímea, Henrietta, Emese*.

Tóth Imre *A legszebb magyar név* című tanulmányában kiemeli, hogy „a felmérés első(más nevekkal is alátámasztható) tapasztalata az, hogy a jelen és a jövő legszebbnek tartott neveinek első számú ihletője a film, s különösen a tv”(i.m. 124). Ez a kijelentés a mezőfényi névrendszere is igaznak bizonyul, hiszen az idegen eredetű nevek (kivéve a német) nagy része filmekből, szappanoperákból ismeretes a névadó közösség számára. Ebbe a csoportba tartoznak például a következő férfi keresztnévek: *Dominik, Miguel, Michel, Álen, Álek, Álex, Ármánd*. A női nevek körében is képviseltetik magukat ezek a típusú nevek: *Mendi, Emili, Szamanta, Szára, Vandana, Megi, Dzszenifer*.

Összegzésként elmondhatjuk tehát, hogy szemben az általánosan elismert elvvel, mely szerint a férfi névadás konzervatívabb, hagyományörzőbb, mint a női a mezőfényi névanyag esetében az nem áll fenn. Itt mind a két névrendszer nyitott az újítások felé, ezzel is magyarázható, hogy miért nem lehet a névanyagban egy határozott, erős törzsállományt kimutatni. Egy meglepően dinamikus névrendszerrel van dolgunk, amelyik könnyen bővül új elemekkel, de ugyanilyen könnyen hagyja kihullni a hagyományosnak tekinthető neveket.

Véleményem szerint tanulságos megvizsgálni a mezőfényi névrendszerben a férfi és női névanyagot a kettős keresztnévek szempontjából. Megállapíthatjuk, hogy a kettős keresztnévek nem olyan gyakoriak az adott névanyagban, a névanyag nagyságához

⁶ A gyűjtés során csak a személyi szám figyelembevételével tudtam megállapítani, hogy a névviselő férfi vagy nő.

mérve kevés az olyan névviselő, akinek két keresztnéve lenne. Vizsgálatuk azonban azért kíván figyelmet, mert ez a fajta névadás bizonyos különbségekre mutat rá a két nem névadási szokásai között. A nők körében 152 olyan személy van az 1020-ból, akinek hivatalos síkon két neve van, ez a teljes anyag 14.9%-át teszi ki. A férfi keresztnévek körében valamennyivel kevesebb a kettős nevek száma, 133 kettős keresztnév bukkan fel, ez a teljes anyag 15.73%-át teszi ki. Különbség figyelhető meg a nemek névhasználata között abból a szempontból, hogy a két név milyen típusú hagyományos-e vagy inkább divatos, modern. Az első és második generációba tartozó névviselők körében figyelhető meg ez a különbség; a kettős férfinevek esetében, ha egy modern, divatos vagy akár extrém név az első keresztnév, akkor az esetek túlnyomó többségében egy hagyományos, klasszikusnak nevezhető nevet találunk második elemként. Például: *Kristóf Zoltán, Romuald Ottó, Herold Ottó, Dávid László, Ervin Pál, Edgard Csaba, Rolland István, Edmund Sándor, Lénárd Nándor, Évald László, Kevin Péter, Michel Zsolt, Márkó Antal*. Ezzel szemben a női nevek között elenyésző számban találunk ilyen kettős keresztnéveket, nagyon kevés példa van rá a névrendszerben (*Jázmin Anna, Patrícia Emma, Méda Anna*). A női keresztnévek esetében az olyan kettős nevek vannak többségben, amelyeknek mindkét tagja a divatos, nem klasszikus nevek körébe tartoznak⁷, például: *Petra Zsófia, Diana Bernadett, Ingrid Johanna, Rita Barbara, Helga Kitti, Tekla Filoména, Dorottya Hannelore, Júlia Annegret*. Megállapíthatjuk tehát, hogy ebből a szempontból a férfi kettős keresztnévek konzervatívabbnak mondhatók, mint a nőiek. Ezek szerint a férfiak nem nyitnak olyan gyors tempóban az újítás irányába, mint a nők, akik előszeretettel fogadják be az új divatos neveket a névrendszerbe. Ezzel szemben a férfiak tartózkodóbbak, ők is nyitnak az új felé, de emellett jobban megőrzik a hagyományos neveket is.

A névöröklés szempontjából sajnos csak az első két generáció, illetve a harmadik nemzedék névanyagát részben tudom vizsgálni; az utolsó nemzedék szüleinek a névanyaga már nem áll a rendelkezésemre. Ebből a szempontból is a férfiak bizonyulnak hagyományörzőbbnek a mezőfényi névrendszerben. A vizsgált névanyagban 40 olyan kettős nevet találhatunk, amelyek az apa vagy a nagypapa keresztnévét tartalmazzák,

⁷ Divatos és hagyományos, klasszikus nevek említésekor az adott névanyagot veszem alapul, hogy azon belül egy név mikor éli a „reneszánszát”, vagy épp mikor van „kihalófélben”.

például: *Dávid László, Ervin Pál, Rolland István, Edmund Sándor, Lénárd Nándor, Évald László, Michel Zsolt, Ákos László, Márkó Antal, Erik István, Péter István, Dávid János, Valentin Antal, Csaba Sándor, Erik Ferenc*. Ezzel szemben a női keresztnévek között nagyon kevés példát találunk arra, hogy a névviselő második nevét az elődeitől örökölte volna; csupán 4 példát találhatunk a névrendszerben: *Henrietta Mária, Helga Anna, Evelin Mária, Kéti Tünde*. A női névadásra az jellemző, amint már az előbb is jeleztem, hogy új, divatos neveket választanak a névviselőknek második névként is.

Érdekes megfigyelni, hogy egy adott családon belül, ha két testvér van, akkor vagy mind a kettőnek van kettős keresztnéve, vagy az egyiknek sincs. Ez a jelenség egyformán jellemzi mind a két nem névanyagát. Erre példa a következő nevek: *Júlia Annegret – Kristóf Zoltán, Rita Barbara – Ingrid Johanna, Diana Bernadette – Márkó Antal, Helga Kitti – Petra Zsófia, Edmund Sándor – Lénárd Nándor⁸, Bianka Brigitta – Patrik István*.

Összegzésként elmondhatjuk tehát, hogy a mezőfényi keresztnévrendszerben nincs olyan hangsúlyos különbség a férfi és női névválasztási szokások között, mint ahogy azt a különböző szakirodalmakban feldolgozott egyéb névanyagok bemutatják (lásd. Grétsy 1969, Tóth 1967, Fűzi1993). Mindkét nem képviselői névválasztáskor az esetek többségében figyelembe veszi az éppen aktuális, helyi névdivatot. A férfiak közismert konzervativizmusa a névválasztás terén a mezőfényi névanyagban csak a kettős nevek második néveleme kapcsán figyelhető meg. Az esetek nagyobb többségében hagyományos nevek bukkannak fel a névanyagban, ezzel szemben a női nevek között ritka a hagyományos név a kettős nevek második elemként. A férfiak névanyagában nyomokban jelen van még az apai név továbbhagyományozódásának az igénye. A nők körében az anyai név továbbadására elenyészően kevés példa van, ők a divatos neveket preferálják az esetek nagy többségében. Éles különbségeket nem lehet tehát felfedezni a két nem névválasztása között; mennyiségi különbségek vannak, amint azt láthattuk is, de ezek sem hangsúlyosak.

Felmerül viszont a kérdés, hogy mi történik a névanyaggal, mikor azok a férfiak, akik ragaszkodtak a hagyományos nevekhez elveszítik a beleszólási jogukat a közösség

⁸ Ebben az esetben a névadó szülők arra is figyeltek, hogy a két gyermek keresztnévének hangzása egybecsengjen.

névadásába? Huszár Ágnes *Sex and situation differences in Hungarian* című tanulmányát azzal a gondolatsorral zárja le, hogy véleménye szerint a mi társadalmunk egy olyan úton halad, amelynek a végén egy uniszex ideálkép áll; ő is felteszi a kérdést, hogy vajon csak idő kérdése, és el fognak-e tűnni a két nem közötti beszédkülönbségek? (i.m. 53) Ugyanezt a kérdést véleményem szerint a névadás terén is fel kell tennünk. Felmerül a kérdés, hogy azok a ma 15-16 éves jövőbeli apukák és anyukák, akiknek idegen eredetű, „szappanoperás” nevük van, vajon milyen típusú nevet fognak adni a gyerekeiknek? A válasz a jövő titka.

Szakirodalom

BĂLAN MIHAILOVICI, Aurelia: *Dicționar Onomastic Creștin*. București, 2003.

BALÁZS Judit: *A ragadványnevek szerepe Rábaszentandrás névrendszerében*. NytudÉrt. 114. sz. 1982.

BENKŐ Loránd: *Névtudományunk helyzete és feladatai*. NytudÉrt. 70. sz. 1970: 7-16.

BENŐ Attila - SZILÁGYI N. Sándor (szerk.): *Nyelvi közösségek –nyelvi jogok*. A Szabó Attila Intézet Kiadványai III., 2006.

BERRÁR Jolán: *A magyar női nevek társadalmi megoszlása a XI-XIV. században*. MNy., 46. évf., 1950: 66-69.

BERRÁR Jolán: *Női neveink 1400-ig*. A Magyar Nyelvtudományi Társaság Kiadványai, 80. sz. 1952.

BÍRÓ Zoltán: *Beszéd és környezet*. Bukarest, 1986: 5-52.

FNESZ. = KISS Lajos (szerk.): *Földrajzi Nevek Etimológiai Szótára*. II., Budapest, 1978.

FÜZI Andrea: *Névválasztási divatok 1970 és 1990 között Sopronban, Himodon és Cséren*. In: KISS Jenő (szerk.): *Egyetemi szociolingvisztikai dolgozatgyűjtemény*. 1993: 76-79.

B. GERGELY Piroska: *Inaktelke személynévrendszere I*. NyIrK. 13 évf., 1. sz., 1969: 33 - 44.

B. GERGELY Piroska: *Inaktelke személynévrendszere III*. NyIrK. 15 évf., 1. sz., 1971: 35-49.

B. GERGELY Piroska: *Kalotaszeg magyar kereszt- és becenevei*. Magyar Névtani Értekezések I., 2005.

B. GERGELY Piroska: *Módszertani észrevételek a személynevek szinkrón vizsgálatához*. MNyj. XIV., 1968: 3-16.

GRÉTSY László: *Utóneveink hangulati változásai*. Névtudományi Előadások, 70. sz., 1969: 160-164.

HAJDÚ Mihály: *Általános és magyar névtan*. Budapest, 2003.

HUSZÁR Ágnes: *Sex and situation differences in Hungarian*. Studies in Applied Linguistics, 1. 43-53.

KISS Jenő: *Magyar dialektológia*. Budapest, 2001: 175-256.

KISS Jenő: Kétnyelvűség, kettősnyelvűség és diglosszia. In: JÁSZÓ Anna (szerk.): *Szociolingvisztikai szöveggyűjtemény*. Budapest, 2002: 138-142.

KISS Jenő: *Társadalom és nyelvhasználat*. Budapest, 1996.

KARÁCSONY Sándor Zsigmond: *Személyneveink 1500-tól 1800-ig*. NytudÉrt., Budapest, 28. sz., 1961.

KOZMA István: *A hivatalos családnév-változások indokrendszerének vizsgálatáról*. NévtÉrt., 29. sz., 2007: 87-106.

MERLI Rudolf: *Mezőfény története*. 2000.

MINDÁK Cecília: *A túristvándi roma névadás motivációinak vizsgálata*. NévtÉrt., 29. sz., 2007: 117-130.

MIZSER Lajos: *Izsnyéte vezetéknevei*. NévtÉrt., 28. sz., 2006: 55-58.

MIZSER Lajos: *Tiszaújlak történeti és mai családnevei*. NévtÉrt., 24. sz., 2002: 107-114.

MOLNÁR Zoltán Miklós: *Nyelvöldrajzi-szociolingvisztikai vizsgálatok a magyar nyelvterület nyugati régióiban*. A Berzsenyi Dániel Tanárképző Főiskola Magyar Nyelvészeti Tanszékének Kiadványai III., 1999.

OLÁH Örsi Tibor: *Az iskolai sikertelenség szociolingvisztikai megközelítése*. Új Pedagógiai Szemle, 2005.

PAPP László: Szinkrón anyagú névtárak készítése. In: ORSZÁGH László (szerk.): *Szótártani Tanulmányok*. Budapest, 1966: 55-76.

PÉNTEK János: *A nyelv ritkuló légköre*. Kolozsvár, 2001.

PÉNTEK János-BENŐ Attila (szerk.): *Nyelvi jogi környezet és nyelvhasználat*. A Szabó T. Attila Nyelvi Intézet Kiadványai 2, Kolozsvár, 2005.

PÉNTEK János-BENŐ Attila (szerk.): *Nyelvi kapcsolatok, nyelvi dominanciák az erdélyi régióban*. A Szabó T. Attila Nyelvi Intézet Kiadványai 1, Kolozsvár, 2003.

RAJZLI Ilona: *A keresztnévadási szokások változása Bácskában*. NévtÉrt., 29. sz., 2007: 235-241.

SÁNDOR Klára: *Amiért a szinkrón elemzés foszladozik*. In: SÁNDOR Klára (szerk.): *Nyelvi változó – nyelvi változás*. Szeged, 1998: 57 – 84.

SÁNDOR Klára: Szociolingvisztikai alapismeretek. In: GALGÓCZI László (szerk.): *Nyelvtan, nyelvhasználat, kommunikáció*. Szeged, 1999: 135-171.

SCHUCHARDT Hugó: *A keresztnévek „fordítása”*. Nyr., 25. sz., 1896: 97-107.

SUCIU, Coriolan: *Dicționar istoric al localităților din Transilvania*. Vol. I., București, 1967.

J. SOLTÉSZ Katalin: *Névdívat és irodalmi névadás*. Nyr., 88 évf., 1964: 285-294.

J. SOLTÉSZ Katalin: *A tulajdonnevek lefordíthatósága*. Nyr., 91. sz., 1967: 280-292.

J. SOLTÉSZ Katalin: *A tulajdonnevek funkciója és jelentése*. Budapest, 1979.

STOHL Róbert: *Balinka családnevei és változataik az anyakönyvekben*. NévtÉrt., 28. sz., 2006: 21-33.

SZABÓ Andrea: *Minők a nők?* In: KISS Jenő (szerk.): *Egyetemi szociolingvisztikai dolgozatgyűjtemény*. Budapest, 1993: 121-128.

SZILÁGYI Anikó: *Egy kétnyelvű település XX. századi katolikus keresztnévadási szokásai*. NévtÉrt., 28. sz., 2006: 59-66.

TÓTH Imre: *A legszebb magyar név*. Nyr., 91.sz., 1967: 122-132.

VARGA József: *Muravidéki személyneveink*. Kiadja a Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézet. Levanda, 2003.

VARGA József: *Névhasználat, névdívat*. Kiadja a Lendvai Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézet, Lendva, 1999.

VARGA Józsefné: *Személyneveink szociolingvisztikai összefüggésben*. NévtÉrt., 24. sz., 2002: 55-66.

VINCZE Szabina: *Keresztnévadási szokások Pornoapátin*. NévtÉrt., 29. sz., 2007: 107-116.

WARDHAUGH, Ronald: *Szociolingvisztika*. Budapest, 1995.

Függelék

A női keresztnévek teljes listája, itt minden névvariáns külön fel van tüntetve generációk szerinti megterheltségük alapján.

Sorszám	Kn	0-15	16-31	32-63	64-95	Összesen
1	Mária			4	1	5
2	Maria	1	8	93	71	173
3	Margit			1	5	6
4	Margareta			25	21	46
5	Erzsébet	1		4	2	7
6	Elisabeta		2	19	21	42
7	Éva		1	7	3	11
8	Eva		2	26	5	33
9	Anna		2	4	2	8
10	Ana	2	1	11	12	26
11	Katalin		1	2	4	7
12	Catalin			5	7	12
13	Ecaterina			4	2	6
14	Gizella		1	2	2	5
15	Ghizela			13	6	19
16	Ilona		1	1	1	3
17	Elena				5	5
18	Ileana		1	6	2	9
19	Monika		8	3		11
20	Monica		1	4	1	6
21	Valéria			4	2	6
	Valeria			9	2	11
22	Ibolya			3	4	7
23	Iboly				2	2
24	Ibolyka				2	2
25	Viorica			4	1	5
26	Andrea	3	10	1		14
27	Edit		3	4		7
28	Edita	1		5		6
29	Ildikó	1	2	6		9
30	Ildiko			2	2	4
31	Enikő	1	3			4
32	Eniko		7	1		8
33	Tünde		4	3		7
34	Tunde		4	1		5
35	Anita		11			11
36	Bernadett	3	3			6

37	Bernadette	1	4			5
38	Gabriela	1	2	6	1	10
39	Gabriella		1			1
40	Lucia			11		11
41	Rozalia		1	4	6	11
42	Sarolta		2	9		11
43	Rita		1	9		10
44	Timea	2	6	1		9
45	Erika		3	2		5
46	Erica			3		3
47	Henrietta		5			5
48	Henrieta		2	1		3
49	Nikoletta	3				3
50	Nicoleta	1	1			2
51	Nikolett	3				3
52	Noémi	1	2			3
53	Noemi	2	3			5
54	Anikó		1	4		5
55	Aniko		2			2
56	Emese	3	4			7
57	Izabella			2	2	4
58	Izabela			3		3
59	Juliana			1		1
60	Iuliana			2	4	6
61	Klára			1		1
62	Clara			5	1	6
63	Zsuzsanna	1	4			5
64	Zsuzsana			1		1
65	Susana			1		1
66	Beáta		2			2
67	Beata		2	2		4
68	Gyöngyi		1	2		3
69	Gyongyi	1				1
70	Gyöngyike		2			2
71	Helga	1	5			6
72	Krisztina	2	2			4
73	Cristina	1	1			2
74	Olga			1	5	6
75	Adrien	4	1			5
76	Emilia	1			4	5
77	Iolanda			1	4	5
78	Judit		1			1
79	Judith		4			4
80	Kinga	2	2	1		5
81	Magdalena			5		5
82	Réka		2			2

83	Reka	3				3
84	Veronika		1	1	1	3
85	Veronica			1	1	2
86	Angela			3		3
87	Angéla	1				1
88	Barbara	4				4
89	Bianka	2				2
90	Bianca	1		1		2
91	Brigitta		1	3		4
92	Csilla		4			4
93	Edina		4			4
94	Eszter	2	1			3
95	Estera			1		1
96	Etelka		1		1	2
97	Etelca			2		2
98	Hajnalka		3	1		4
99	Henriette		2	1		3
100	Henriete		1			1
101	Irina		1	1	2	4
102	Ingrid	1	3			4
103	Claudia		3	1		4
104	Kornelia		1			1
105	Cornelia			1	2	3
106	Mártá			2		2
107	Marta		2			2
108	Melinda	3		1		4
109	Eleonora		2	2		4
110	Petra	1	3			4
111	Renáta	1	1			2
112	Renata		1	1		2
113	Alexandra	3				3
114	Aliz	1	1		1	3
115	Anett	2	1			3
116	Angela			3		3
117	Annamária		1			1
118	Annamaria		2			2
119	Beatrix	1		2		3
120	Evelin	3				3
121	Ida			1	2	3
122	Melitta	2	1			3
123	Mirela		3			3
124	Natalia		3			3
125	Terezia			1	2	3
126	Vanessa	3				3
127	Zsofia	3				3
128	Adelhaida				2	2

129	Adriana	1		1		2
130	Agneta	1		1		2
131	Armella	1	1			2
132	Bettina	1	1			2
133	Boglárka	2				2
134	Dalma	1	1			2
135	Délia		1			1
136	Delia			1		1
137	Diana	2				2
138	Ema				2	2
139	Francisca				2	2
140	Gerda		2			2
141	Gertrud		2			2
142	Hanna	2				2
143	Hilda		2			2
144	Jázmin	2				2
145	Júlia	2				2
146	Kety	1				1
147	Keathy	1				1
148	Kitti	2				2
149	Laura	1	1			2
150	Mariana			1		1
151	Marian	1				1
152	Marietta		1	1		2
153	Melanie	2				2
154	Orsolya		1	1		2
155	Otilia	1		1		2
156	Rebeka	2				2
157	Szilvia	1	1			2
158	Viktória	2				2
159	Vivien	2				2
160	Adelinda		1			1
161	Alexa	1				1
162	Alina	1				1
163	Alojzia			1		1
164	Anasztázia	1				1
165	Anica		1			1
166	Apolonia			1		1
167	Agnes				1	1
168	Agota		1			1
169	Bella				1	1
170	Benita			1		1
171	Berta				1	1
172	Borbala			1		1
173	Camelia		1			1
174	Caren		1			1

175	Cosmina		1		1
176	Debóra	1			1
177	Denis	1			1
178	Dolores		1		1
179	Dorottya	1			1
180	Dóra	1			1
181	Ediltrud		1		1
182	Ella			1	1
183	Elza		1		1
184	Emily	1			1
185	Emoke			1	1
186	Erna		1		1
187	Etel			1	1
188	Fanni	1			1
189	Florica			1	1
190	Frida	1			1
191	Fruzsina	1			1
192	Gerlinde		1		1
193	Györgyi		1		1
194	Hannelore	1			1
195	Hedviga			1	1
196	Hildegard			1	1
197	Imelda		1		1
198	Ivett	1			1
199	Iris	1			1
200	Jácinta		1		1
201	Jennifer	1			1
203	Johanna	1			1
204	Kyra	1			1
205	Lavinia		1		1
206	Linda		1		1
207	Lidia		1		1
208	Mandy		1		1
209	Manyika		1		1
210	Martina	1			1
211	Matilda			1	1
212	Méda	1			1
213	Meggie	1			1
214	Melissa		1		1
215	Mercédes	1			1
216	Nairin	1			1
217	Nadia	1			1
218	Neli	1			1
219	Nóra	1			1
220	Panna	1			1
221	Patricia	1			1

222	Regina	1					1
223	Remigia	1					1
224	Roxana	1					1
225	Roza				1		1
226	Sanda		1				1
227	Stefania		1				1
228	Samanta	1					1
229	Sandra	1					1
230	Sara		1				1
231	Simona		1				1
232	Tamara		1				1
233	Tekla	1					1
234	Terez				1		1
235	Zsanett		1				1
236	Vandana			1			1
237	Vilma				1		1
238	Viola			1			1
239	Xénia		1				1
	Összesen	147	236	402	235	1020	

1. táblázat

A férfi keresztnévek teljes listája, minden névváriánst külön mutatok be generációk szerinti megterheltségük alapján.

Sorszám	Kn	0-15	16-31	32-63	64-95	Összesen
1	István		5	14		19
2	Istvan	2	2	3	8	15
3	Stefan		2	32	11	45
4	Ferenc		3	3	3	9
5	Francisc		4	29	11	44
6	Janos		2	4	2	8
7	Ioan			29	12	41
8	László		2	7	2	11
9	Laszlo	2		6		8
10	Ladislau			2		2
11	Vasile		2	20	1	23
12	Jozsef			2		2
13	Josif		3	23	5	31
14	Tamás	1	17	3		21
15	Tamas	2	2	3		7
16	Sándor	1	2	2		5

17	Sandor			2		2
18	Alexandru	1	1	15	3	20
19	Gábor		3	5		8
20	Gabor	1	3	8		12
21	Gavril			4		4
22	Attila	1	5	13		19
23	Atila			1		1
24	Tibor		1	6		7
25	Tiberiu	1		11		12
26	Mihaly			1	3	4
27	Mihai			13	1	14
28	Ottó		2	5		7
29	Otó			2		2
30	Otto	1	3	5		9
31	Csaba	1	2	13	1	17
32	Róbert		4	5		9
33	Robert	1	2	2		5
34	Zoltán			7		7
35	Zoltan	3	2	2		7
36	György		1		1	2
37	Gyorgy				2	2
38	Gheorghe		2	6	1	9
39	Péter		4			4
40	Peter	3		3		6
41	Petru	1		2		3
42	Pál			1		1
43	Pal				2	2
44	Pavel				1	1
45	Paul		1	3	4	8
46	Arpád		3	6		9
47	Arpad			2		2
48	Erik	4	5			9
49	Erick	1	1			2
50	Norbert		9	2		11
51	Szabolcs	3	8			11
52	Béla				1	1
53	Bela				1	1
54	Adalbert			6	1	7
55	Ernö		1	2		3
56	Erno		1	4		5
57	Ernestin			1		1
58	Károly				1	1
59	Karoly		1	2	1	4
60	Carol			3	1	4
61	Levente	3	4	2		9
62	Balázs		6			6

63	Balazs	1		1		2
64	Ervin		3	5		8
65	Lóránt		6			6
66	Lorant	1	1			2
67	Patrik	7				7
68	Patrich	1				1
69	Rolland		4	2		6
70	Roland	1	1			2
71	Arnold		5	2		7
72	Dávid	6	1			7
73	Krisztian	4				4
74	Krisztián	1				1
75	Cristian		2			2
76	Mark	6				6
77	Márk		1			1
78	Zsolt	1	4	2		7
79	Antal		1	1		2
80	Antoniú				1	1
81	Anton				3	3
82	Imre			1	1	2
83	Emeric			4		4
84	Mártin	1	1	2	1	5
85	Valentin	5	1			6
86	Aron	4	1			5
87	Gergo	2	2			4
88	Gergó	1				1
89	Gyula			3	2	5
90	Kristóf	5				5
91	Laurentiu			3	2	5
92	Rudolf	2	2	1		5
93	Albert		1	3		4
94	Daniel	4				4
95	Endre	1	2	1		4
96	Gerhardt	2	2			4
97	Richard	3	1			4
98	Valter	2	2			4
99	Dénes			1		1
100	Denes	2				1
101	Géza			2		2
102	Gheza			1		1
103	Jenő			2	1	3
104	Lajos	1		1		2
105	Ludovic			1		1
106	Lenard	1	1			2
107	Lénard	1				1
108	Miklós		1	1	1	3

109	Szilard	1	1			2
110	Szilárd	1				1
111	Adam	1				1
112	Adám		1			1
113	Adrian	1	1			2
114	Aladár			1		1
115	Aladar			1		1
116	Andras	1		1		2
117	Augustin			1	1	2
118	Akos	2				2
119	Benjámín	1				1
120	Benjamin	1				1
121	Calin			2		2
122	Constantin		1	1		2
123	Csongor	2				2
124	Dezsó		1	1		2
125	Ede		2			2
126	Edgard	1	1			2
127	Edmund	2				2
128	Florian	1	1			2
129	Henrik	1		1		2
130	Kevin	2				2
131	Marko	2				2
132	Matyas	2				2
133	Mircea		1	1		2
134	Romuald			2		2
135	Vilmos			2		2
136	Ahim	1				1
137	Alec	1				1
138	Alen	1				1
139	Alex	1				1
140	Armand	1				1
141	Ármin	1				1
142	Bálint		1			1
143	Bence	1				1
144	Bertold	1				1
145	Botond	1				1
146	Demeter			1		1
147	Denis	1				1
148	Dieter			1		1
149	Dominik	1				1
150	Edvin	1				1
151	Egon	1				1
152	Erhard		1			1
153	Ewald	1				1
154	Felix	1				1

155	Flaviu			1		1
156	Gellért		1			1
157	Gilbert		1			1
158	Harald		1			1
159	Helmut		1			1
160	Herold		1			1
161	Hunor	1				1
162	Illés			1		1
163	Iván			1		1
164	Ionut		1			1
165	Jácint		1			1
166	Jürgen		1			1
167	Krisztofer	1				1
168	Lehel			1		1
169	Manfréd			1		1
170	Máté	1				1
171	Máriusz		1			1
172	Michel	1				1
173	Miguel		1			1
174	Miklós			1		1
175	Mozes	1				1
176	Radu			1		1
177	Rainald	1				1
178	Rajmund	1				1
179	Raul		1			1
180	Remusz	1				1
181	Reinhard	1				1
182	Sebastian		1			1
183	Sorin		1			1
184	Tihamer		1			1
185	Tomi		1			1
186	Vendel		1			1
187	Vilhelm				1	1
	Összesen	145	193	413	94	845

2. táblázat

A női keresztnévek listája generációk szerint felosztva a megterheltségük csökkenő sorrendjében.

Sorszám	Kn	0-15	16-31	32-63	64-95	Összesen	%
1	Mária	1	8	98	71	178	17.45

2	Margit			26	26	52	5.09
3	Erzsébet	1	2	23	23	49	4.8
4	Éva		3	33	8	44	4.31
5	Anna	2	3	15	14	34	3.33
6	Katalin		1	11	13	25	2.45
7	Gizella		1	15	8	24	2.35
8	Ilona		2	7	8	17	1.66
9	Mónika		9	7	1	17	1.66
10	Valéria			13	4	17	1.66
11	Ibolya	1		8	7	16	1.56
12	Andrea	3	10	1		14	1.37
13	Edit	1	3	9		13	1.27
14	Ildikó	1	2	8	2	13	1.27
15	Enikő	1	10	1		12	1.17
16	Tünde		8	4		12	1.17
17	Anita		11			11	1.07
18	Bernadett	4	7			11	1.07
19	Gabriella	1	3	6	1	11	1.07
20	Lúcia			11		11	1.07
21	Rozália		1	4	6	11	1.07
22	Sarolta		2	9		11	1.07
23	Rita		1	9		10	0.98
24	Tímea	2	6	1		9	0.88
25	Erika		3	5		8	0.78
26	Henrietta		7	1		8	0.78
27	Nikoletta	7	1			8	0.78
28	Noémi	3	5			8	0.78
29	Anikó		3	4		7	0.68
30	Emese	3	4			7	0.68
31	Izabella			5	2	7	0.68
32	Julianna			3	4	7	0.68
33	Klára			6	1	7	0.68
34	Zsuzsanna	1	4	2		7	0.68
35	Beáta		4	2		6	0.58
36	Gyöngyi	1	3	2		6	0.58
37	Helga	1	5			6	0.58
38	Krisztina	3	3			6	0.58
39	Olga			1	5	6	0.58
40	Adrien	4	1			5	0.49
41	Emília	1			4	5	0.49
42	Jolán			1	4	5	0.49
43	Judit		5			5	0.49
44	Kinga	2	2	1		5	0.49
45	Magdolna		5			5	0.49
46	Réka	3	2			5	0.49
47	Veronika		1	2	2	5	0.49

48	Angéla	1		3		4	0.39
49	Barbara	4				4	0.39
50	Bianka	3		1		4	0.39
51	Brigitta		1	3		4	0.39
52	Csilla		4			4	0.39
53	Edina		4			4	0.39
54	Eszter	2	1	1		4	0.39
55	Etelka		1	2	1	4	0.39
56	Hajnalka		3	1		4	0.39
57	Henriette		3	1		4	0.39
58	Irén		1	1	2	4	0.39
59	Ingrid	1	3			4	0.39
60	Klaudia		3	1		4	0.39
61	Kornélia		1	1	2	4	0.39
62	Márta			4		4	0.39
63	Melinda	3		1		4	0.39
64	Nóra		2	2		4	0.39
65	Petra	1	3			4	0.39
66	Renáta	1	2	1		4	0.39
67	Alexandra	3				3	0.29
68	Aliz	1	1		1	3	0.29
69	Anett	2	1			3	0.29
70	Angéla			3		3	0.29
71	Annamária		3			3	0.29
72	Beatrix	1		2		3	0.29
73	Evelin	3				3	0.29
74	Ida			1	2	3	0.29
75	Melitta	2	1			3	0.29
76	Mirella		3			3	0.29
77	Natália		3			3	0.29
78	Terézia			1	2	3	0.29
79	Vanessza	3				3	0.29
80	Zsófia	3				3	0.29
81	Adelhaida				2	2	0.19
82	Adrianna	1		1		2	0.19
83	Agnéta	1		1		2	0.19
84	Armella	1	1			2	0.19
85	Bettina	1	1			2	0.19
86	Boglárka	2				2	0.19
87	Dalma	1	1			2	0.19
88	Délia		1	1		2	0.19
89	Diana	2				2	0.19
90	Emma				2	2	0.19
91	Franciska				2	2	0.19
92	Gerda		2			2	0.19
93	Gertrúd		2			2	0.19

94	Hanna	2			2	0.19
95	Hilda		2		2	0.19
96	Jázmin	2			2	0.19
97	Júlia	2			2	0.19
98	Kéti	2			2	0.19
99	Kitti	2			2	0.19
100	Laura	1	1		2	0.19
101	Marianna	1		1	2	0.19
102	Marietta		1	1	2	0.19
103	Meláni	2			2	0.19
104	Orsolya		1	1	2	0.19
105	Otília	1		1	2	0.19
106	Rebeka	2			2	0.19
107	Szilvia	1	1		2	0.19
108	Viktória	2			2	0.19
109	Vivien	2			2	0.19
110	Adelinda		1		1	0.09
111	Alexa	1			1	0.09
112	Alina	1			1	0.09
113	Alojzia			1	1	0.09
114	Anasztázia	1			1	0.09
115	Anika		1		1	0.09
116	Apollónia			1	1	0.09
117	Ágnes				1	0.09
118	Ágota		1		1	0.09
119	Bella				1	0.09
120	Benita			1	1	0.09
121	Berta				1	0.09
122	Borbála			1	1	0.09
123	Camelia		1		1	0.09
124	Caren		1		1	0.09
125	Cosmina		1		1	0.09
126	Debóra	1			1	0.09
127	Döníz	1			1	0.09
128	Dolóresz		1		1	0.09
129	Dorottya	1			1	0.09
130	Dóra	1			1	0.09
131	Ediltrud		1		1	0.09
132	Ella			1	1	0.09
133	Elza		1		1	0.09
134	Emili	1			1	0.09
135	Emőke			1	1	0.09
136	Erna		1		1	0.09
137	Etel				1	0.09
138	Fanni	1			1	0.09
139	Flóra			1	1	0.09

140	Frida	1			1	0.09
141	Fruzsina	1			1	0.09
142	Gerlinde		1		1	0.09
143	Györgyi		1		1	0.09
144	Hannelore	1			1	0.09
145	Hedviga			1	1	0.09
146	Hildegard			1	1	0.09
147	Imelda		1		1	0.09
148	Ivett	1			1	0.09
149	Írisz	1			1	0.09
150	Jácinta		1		1	0.09
151	Dzsenifer	1			1	0.09
152	Johanna	1			1	0.09
153	Kíra	1			1	0.09
154	Lavínia		1		1	0.09
155	Linda		1		1	0.09
156	Lídia		1		1	0.09
157	Mendi		1		1	0.09
158	Manyika		1		1	0.09
159	Martina	1			1	0.09
160	Matilda			1	1	0.09
161	Méda	1			1	0.09
162	Megi	1			1	0.09
163	Melissza		1		1	0.09
164	Mercédesz	1			1	0.09
165	Nairin	1			1	0.09
166	Nádja	1			1	0.09
167	Nelli	1			1	0.09
168	Nóra	1			1	0.09
169	Panna	1			1	0.09
170	Patrícia	1			1	0.09
171	Regina	1			1	0.09
172	Remigia	1			1	0.09
173	Roxána	1			1	0.09
174	Róza				1	0.09
175	Szanda		1		1	0.09
176	Stefánia		1		1	0.09
177	Szamanta	1			1	0.09
178	Szandra	1			1	0.09
179	Szárá		1		1	0.09
180	Szimóna		1		1	0.09
181	Tamara		1		1	0.09
182	Tekla	1			1	0.09
183	Teréz				1	0.09
184	Zsanett		1		1	0.09
185	Vandana			1	1	0.09

186	Vilma				1	1	0.09
187	Viola			1		1	0.09
188	Xénia		1			1	0.09
	Összesen	147	236	402	235	1020	100

3. táblázat

A férfinevek listája generációk szerint lebontva megterheltségük szerinti csökkenő sorrendben

Sorszám	Kn	0-15	16-31	32-63	64-95	Összesen	%
1	István	2	9	48	20	79	9.34
2	Ferenc		7	32	14	53	6.27
3	János		2	33	14	49	5.79
4	László	2	4	35	3	44	5.2
5	József		3	25	5	33	3.9
6	Tamás	3	19	6		28	3.31
7	Sándor	2	3	19	3	27	3.19
8	Gábor	1	6	17		24	2.84
9	Attila	1	5	14		20	2.36
10	Tibor	1	1	17		19	2.24
11	Mihály			14	4	18	2.13
12	Ottó	1	5	12		18	2.13
13	Csaba	1	2	13	1	17	2.01
14	Róbert	1	4	9		14	1.65
15	Zoltán	3	2	9		14	1.65
16	György		3	6	4	13	1.53
17	Péter	4	4	5		13	1.53
18	Pál		1	4	7	12	1.42
19	Árpád		3	8		11	1.3
20	Erik	5	6			11	1.3
21	Norbert		9	2		11	1.3
22	Szabolcs	3	8			11	1.3
23	Béla			6	3	9	1.06
24	Ernő		2	7		9	1.06
25	Károly		1	5	3	9	1.06
26	Levente	3	4	2		9	1.06
27	Balázs	1	6	1		8	0.94
28	Ervin		3	5		8	0.94
29	Lóránt	1	7			8	0.94
30	Patrik	8				8	0.94
31	Rolland	1	5	2		8	0.94

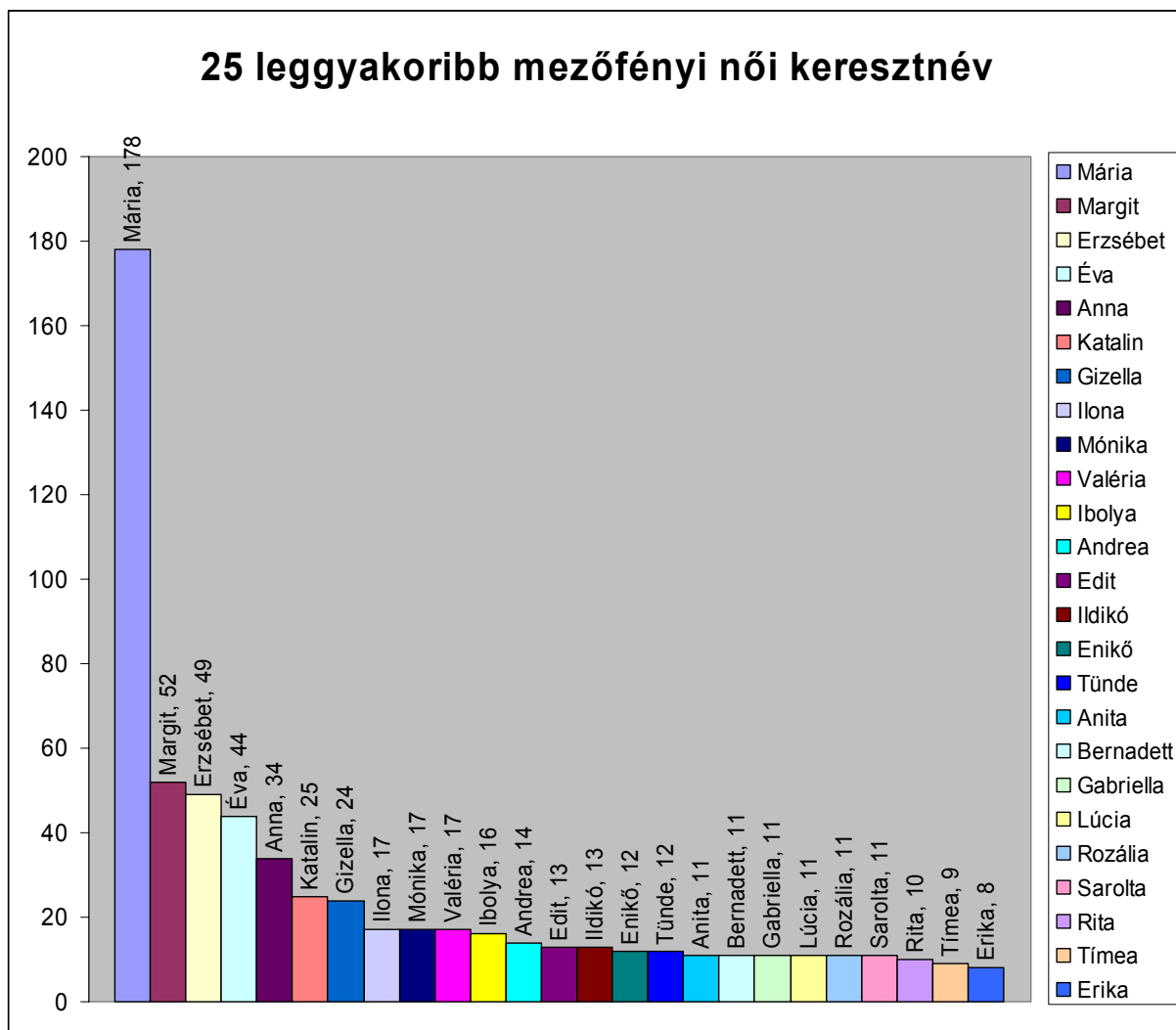
32	Arnold		5	2		7	0.82
33	Dávid	6	1			7	0.82
34	Krisztián	5	2			7	0.82
35	Márk	6	1			7	0.82
36	Zsolt	1	4	2		7	0.82
37	Antal		1	1	4	6	0.71
38	Imre			5	1	6	0.71
39	Márton	2	1	2	1	6	0.71
40	Valentin	5	1			6	0.71
41	Áron	4	1			5	0.59
42	Gergő	3	2			5	0.59
43	Gyula			3	2	5	0.59
44	Kristóf	5				5	0.59
45	Lőrinc			3	2	5	0.59
46	Rudolf	2	2	1		5	0.59
47	Albert		1	3		4	0.47
48	Dániel	4				4	0.47
49	Endre	1	2	1		4	0.47
50	Gerhardt	2	2			4	0.47
51	Richard	3	1			4	0.47
52	Valter	2	2			4	0.47
53	Dénes	1		2		3	0.35
54	Géza			3		3	0.35
55	Jenő			2	1	3	0.35
56	Lajos	1		2		3	0.35
57	Lénárd	2	1			3	0.35
58	Miklós		1	1	1	3	0.35
59	Szilárd	2	1			3	0.35
60	Ádám	1	1			2	0.23
61	Adrian	1	1			2	0.23
62	Aladár			2		2	0.23
63	András	1		1		2	0.23
64	Augusztin			1	1	2	0.23
65	Ákos	2				2	0.23
66	Benjámín	2				2	0.23
67	Călin			2		2	0.23
68	Constantin		1	1		2	0.23
69	Csongor	2				2	0.23
70	Dezső		1	1		2	0.23
71	Ede		2			2	0.23
72	Edgárd	1	1			2	0.23
73	Edmund	2				2	0.23
74	Flórián	1	1			2	0.23
75	Henrik	1		1		2	0.23
76	Kevin	2				2	0.23
77	Márkó	2				2	0.23

78	Mátyás	2			2	0.23
79	Mircea		1	1	2	0.23
80	Romuald			2	2	0.23
81	Vilmos			2	2	0.23
82	Áhim	1			1	0.11
83	Álek	1			1	0.11
84	Álen	1			1	0.11
85	Álex	1			1	0.11
86	Ármánd	1			1	0.11
87	Ármin	1			1	0.11
88	Bálint		1		1	0.11
89	Bence	1			1	0.11
90	Bertold	1			1	0.11
91	Botond	1			1	0.11
92	Demeter			1	1	0.11
93	Döni	1			1	0.11
94	Dieter			1	1	0.11
95	Dominik	1			1	0.11
96	Edvin	1			1	0.11
97	Egon	1			1	0.11
98	Erhárd		1		1	0.11
99	Évald	1			1	0.11
100	Félix	1			1	0.11
101	Flaviu			1	1	0.11
102	Gellért		1		1	0.11
103	Gilbert		1		1	0.11
104	Harald		1		1	0.11
105	Helmut		1		1	0.11
106	Herold		1		1	0.11
107	Hunor	1			1	0.11
108	Illés			1	1	0.11
109	Iván			1	1	0.11
110	Ionuț		1		1	0.11
111	Jácint		1		1	0.11
112	Jürgen		1		1	0.11
113	Krisztofer	1			1	0.11
114	Lehel			1	1	0.11
115	Manfréd			1	1	0.11
116	Máté	1			1	0.11
117	Máriusz		1		1	0.11
118	Michel	1			1	0.11
119	Miguel		1		1	0.11
120	Miklós			1	1	0.11
121	Mózes	1			1	0.11
122	Radu			1	1	0.11
123	Rainald	1			1	0.11

124	Rajmund	1				1	0.11
125	Raul		1			1	0.11
126	Rémusz	1				1	0.11
127	Reinhard	1				1	0.11
128	Sebestyén		1			1	0.11
129	Sorin		1			1	0.11
130	Tihamér		1			1	0.11
131	Tomi		1			1	0.11
132	Vendel		1			1	0.11
133	Vilhelm			1		1	0.11
	Összesen	145	193	413	94	845	100

4. táblázat

25 leggyakoribb mezőfényi női keresztnév

A 25 leggyakoribb mezőfényi férfi keresztnév

